

Хитько М.М.

КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради

«СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ В ОСВІТІ» ЯК ПОНЯТТЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

У статті розглядається актуальна проблема щодо обґрунтування понятійного аспекту стратегічного планування в освіті в контексті державного управління галуззю. Стратегічне планування в освіті є одним з аспектів стратегічної діяльності системи державного управління, виникає як функція стратегічного управління, що конкретизує та репрезентує вироблення стратегії. Удосконалено підхід до розуміння стратегічного державного планування в освіті, яке характеризується управлінською функцією, що конкретизує та репрезентує вироблення стратегії. Доведено, що в його межах відбувається поєднання процесів цілепокладання та практично-ресурсного забезпечення управлінської діяльності, спрямованої на досягнення цілей освітнього розвитку в умовах наявності ризиків системних змін і необхідності кризового регулювання. Стратегічне державне планування інтерпретовано як механізм, що забезпечує вибір оптимальної й ефективної моделі стратегічного управління освітньою галуззю, результатом чого є досягнення стратегічних цілей освітнього розвитку з мінімальними ризиками та ефективним використанням ресурсів у межах системи загальносоціальних пріоритетів. Встановлено, що стратегічне державне планування в освіті може ефективно існувати лише як певна цілісність, система. При цьому системні освітні реформи як стратегія галузевого розвитку означають і необхідність становлення нової, також інноваційної і принципово іншої за структурою системи державного управління освітою. Підкреслено, що загальною проблемою вітчизняних наукових розвідок є недостатня увага до аналізу стратегічного планування як системи, використання сучасних системно-модельних методів його дослідження, акцентування його суб'єктного виміру та ролі як інноваційного механізму оптимізації державного управління освітнім розвитком.

Ключові слова: стратегічне планування, стратегія, планування, концепція, освіта, державне управління, механізми управління.

Постановка проблеми. З огляду на сучасні світові тенденції державного управління розвитком національних систем освіти та потреб українського суспільства в ефективному реформуванні галузі в напрямі максимізації її внеску до вирішення завдань переходу на інноваційну модель розвитку, постає питання використання потенціалу державного стратегічного планування як механізму модернізації освіти в контексті потреб українського суспільства. Нові соціокультурні умови функціонування освітньої сфери визначають і необхідність нових підходів до стратегічного планування її розвитку. Нині постають нові завдання в означеній царині управлінської діяльності, що формує потребу у визначенні концептуально-понятійних засад дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нині є доволі значний досвід наукової розробки проблем стратегічного планування в контексті управлінської діяльності. Різні аспекти стратегічного планування в державно-управлінському вимірі висвітлено у працях таких авторів, як І. Ансофф, В. Віханський, Г. Дмитренко, Ю. Лапи-

гін, В. Сладкевич та інші. Доволі активно вітчизняні та зарубіжні дослідники аналізують і проблематику стратегічного планування освітньої діяльності. Тут, насамперед, варто звернутися до доробку таких фахівців, як О. Берданова, В. Вакуленко, Л.А. Карпенко, А. Кругляк та інших. У наявних наукових розвідках аналізується сама специфіка поняття «стратегічне планування» стосовно освітньої галузі, досліджуються засади, принципи, концептуальний базис його аналізу і здійснення, визначаються практичні аспекти стратегічного планування як процесу (рівні, етапи, механізми, інструментарій). Разом із тим специфіка державно-управлінського виміру цього поняття є недостатньо дослідженою.

Постановка завдання. Мета дослідження – визначення специфіки поняття стратегічного планування в освіті в контексті предметності державного управління.

Виклад основного матеріалу. Поняття «стратегічне планування» є дуже багатограним і може характеризуватися в різних вимірах як більш чи менш чітко організований безперервний процес

формулювання цілей і інструментарію розвитку освітньої галузі; при цьому воно відрізняється і від довгострокового, і від перспективного планування відповідно розумінням динаміки процесів розвитку та поєднанням їх цілей і механізмів. Його мета – адаптивно-інноваційна, тобто забезпечення інноваційних трансформацій об'єкта управління в контексті врахування змін як його самого, так і зовнішнього середовища.

У суб'єктно-змістовному вимірі стратегічне планування в освіті як механізм модернізації галузі орієнтоване на радикальне покращення освітньої діяльності з погляду інтересів споживачів освітніх послуг. До цього спонукає й упровадження клієнталістської моделі в систему вітчизняного державного управління. Отже, найбільш важливі завдання та цілі стратегічного планування в освіті визначаються потребами поліпшення якості освітньої діяльності, адаптацією освітньої галузі до ринкових умов (маркетингізація освіти), використанням системних, управлінських та технологічних інновацій для формування нового освітнього середовища, задоволенням усіх потреб споживачів освітніх послуг, суттєвою диверсифікацією освітньої діяльності тощо. Водночас варто мати на увазі, що само по собі стратегічне планування не передбачає обов'язкового радикального покращення системного чи організаційного характеру, оскільки останнє можливе лише за наявності відповідного потенціалу розвитку (а його може й не бути). Крім того, вдосконалення не можуть розглядатися як просто екстраполяції певних оцінок, перенесених із минулого стану об'єкта управління. Це актуалізує ту складову частину стратегічного планування в освіті, яка визначає не просто безпроблемний шлях до досконалого майбутнього, а з'ясування ризиків та небезпек системних змін і способів їх уникнення або мінімізації [1, с. 24].

Таким чином, стратегічне планування є тим виміром, функцією, механізмом системи державного управління освітою, що допомагає визначити та спланувати найбільш сприятливі умови для функціонування та розвитку системи освіти. Через нього здійснюється реалізація стратегічних цілей розвитку галузі на основі комплексних заходів, які підкріплені інструментарієм найбільш ефективного використання ресурсів. Нині стратегічне планування пов'язується як зі стратегією управління, так і з плануванням як загальною якістю людини, що полягає у формуванні цілі діяльності у вигляді прогнозованого об'єкта на майбутнє. Відповідно, планування – як

поточне, так і стратегічне – є невід'ємним елементом людської діяльності і управління. Проте в сучасному цілісному та організованому вигляді воно виникло в умовах розвиненого ринку, розвиваючись у контексті тенденцій ускладнення суспільства та його інститутів як об'єкта управління. Стратегічне планування є найбільш ефективним механізмом державного регулювання напрямів та динаміки освітніх процесів. Освітні програми та прогнози розробляються на різних рівнях управління й інтерпретуються науковцями та управлінцями практиками як пріоритетний інструмент здійснення державної освітньої політики. Бажання досягти збалансованості освітніх процесів та їх узгодження із загальносоціальними тенденціями розвитку стимулює органи державного управління освітою дедалі ширше використовувати стратегічне планування розвитку галузі, підпорядкувавши цілі управління передбаченому в межах наукових прогнозів майбутньому або визначеним базовим тенденціям соціального розвитку у вигляді галузевих і соціальних пріоритетів та відповідних їм цілей і механізмів їх досягнення [7].

Сучасне розуміння стратегічного планування належить до 50–70-х рр. ХХ ст. Спочатку воно виникло в межах компаній та корпорацій, а згодом почало використовуватися і на рівні діяльності органів державної влади [4]. Визначення категорії «стратегічне планування» є неоднозначним і загалом інтерпретується в межах його розуміння як механізму досягнення певних стратегічних цілей через організацію використання певних ресурсів на основі певної політики. Для нашого дослідження доволі актуальним є визначення, згідно з яким «стратегічне планування є системним процесом, за допомогою якого компанія, регіон або місцева спільнота планують і прогнозують свою діяльність на майбутнє» [2, с. 10]. Відповідно, дослідники акцентують на системній цілісності як специфікуючій характеристиці стратегічного планування, вказуючи, що в Україні нині «відсутній цілісний механізм стратегічного планування, наявні планові процеси мають епізодичний характер, не містять передумов для виконання намічених планів у повному обсязі та підвищення ефективності управління» [10, с. 109].

Підкреслюючи зв'язок стратегічного планування з управлінською діяльністю, потрібно аналізувати його в контексті понять управління та регулювання як їх складову частину, орієнтовану на формування цілей і ресурсне забезпечення їх досягнення. У цьому контексті значну частину

наукових досліджень становлять дефінітивні наукові розвідки, в межах яких здійснюються спроби визначити місце поняття стратегічного планування в досить великому понятійно-категоріальному та концептуально-методологічному апараті науки державного управління. Дослідники вказують на неоднозначність термінів, їх управлінського змісту і областей, які вони відображають. Найближчими до досліджуваного поняття є терміни «стратегія» та «планування», які на комплексній основі і визначають його зміст.

Що стосується концепту «стратегія», то він набув сучасного управлінського значення у 50-х рр. ХХ ст., поступово розширюючи область свого застосування, в тому числі і у державному управлінні. У результаті з переважно економічного терміну цей концепт виріс до рівня репрезентації сутності розвитку складних соціальних систем. Відповідно до сучасних наукових уявлень, є такі підходи до розуміння стратегії у контексті стратегічного планування:

– по-перше, це узагальнений вимір управлінської діяльності, який забезпечує спрямованість останньої на досягнення поставлених цілей (свого роду «стратегічне бачення», тобто доволі абстрактне уявлення стосовно програмованого майбутнього об'єкта управління);

– по-друге, це стратегічне планування конкретної управлінської діяльності, свого роду стратегія-план, що виступає як один з елементів програмного забезпечення процесу управління об'єктом;

– по-третє, це механізм оцінки, орієнтування та прогнозування розвитку об'єкта управління.

Нині найбільш поширеним є саме розуміння стратегії як стратегічного плану діяльності, що має управлінське призначення. Однак при цьому таке розуміння поєднується з увагою до стратегії як механізму координації управлінських дій. Адже зовнішнє середовище, як і об'єкт управління, стає дедалі мінливішим, що не дає змоги здійснювати ефективно планування на якийсь тривалий період без подальших змін. Тому актуалізується не стільки потреба в конкретному плані, скільки узгоджене довгострокове бачення вирішення управлінської проблеми, і саме це забезпечує адекватне і гнучке реагування на зміни та можливість в умовах мінливого середовища підтримувати послідовну цілеспрямованість управлінських дій. Отже, в системі державного управління під стратегією доцільно розуміти комплекс заходів щодо організації діяльності суб'єктів освітньої діяльності та управління на шляху досягнення стратегічної мети розвитку системи

освіти. Стратегія управління, відповідно, має відношення до розвитку як узгоджувального діалогу між усіма зацікавленими суб'єктами (державними органами, бізнесом, громадою та освітянами), заснованого на оцінці та аналізі поточної ситуації й відображеного у плані розвитку освітньої галузі та її складників.

Для нашого дослідження також важливо вказати на різницю між поняттями «стратегія» та «концепція». В іншому випадку ми маємо справу із системним представленням розуміння об'єкта управління, напрямів його розвитку та способів управління цим розвитком. Стратегія доповнює і конкретизує узагальнюючі положення концепції, будучи по суті її практико орієнтованою репрезентацією. Отже, потрібно мати на увазі, що успішний процес стратегічного планування в освіті має спиратися на чітко сформульовані концептуальні засади розуміння розвитку галузі і процесу управління ним.

Що стосується планування, то воно завжди розглядалося саме як одна з управлінських функцій щодо вибору найбільш сприятливого варіанту розвитку об'єкта управління в певних часових межах. Це комплекс управлінських рішень, що приймається як основа діяльності для досягнення перспективних цілей. Особливостями сучасного планування вважаються не стільки сам алгоритм прийняття рішень, скільки потреба їх прийняття в мінливому середовищі, що визначає потребу в здатності суб'єкта планування до гнучкого реагування на зміни. Отже, сучасне планування підпорядковує завдання прогнозування розвитку об'єкта управління та адаптації до зовнішнього середовища пріоритетній меті активного перетворення об'єкта стратегічного планування й управління.

Серед безлічі підходів щодо розуміння планування у контексті цілей нашого дослідження звернемо увагу на думку І. Ансоффа, який визначав його як «процес прийняття та оцінки цілого ряду взаємозалежних рішень, що випереджають певну діяльність у ситуації, коли є впевненість у тому, що бажаний майбутній стан не виникне без певних дій і що відповідні дії підвищать ймовірність успішного результату» [1, с. 124]. Відповідно, доцільно розглядати планування, з одного боку, як процес управлінської оцінки при виборі оптимального комплексу взаємопов'язаних рішень стосовно розвитку об'єкта управління, а з іншого боку, як діяльність щодо практичного забезпечення прийняття вказаних рішень і їх узгодження з наявною ситуацією, ресурсами, можливостями. Загалом термін «планування» в управлінському

контексті дослідники визначають як створення певного задуму (фактично, моделі) певної діяльності, спрямованої на досягнення цілей розвитку об'єкта управління. При цьому вказана діяльність розглядається структуровано, тобто включає цілі, напрями, зміст, специфіку, послідовність етапів, термін, ресурси, методи, механізми та інструментарій. Функціонально планування забезпечує оптимальність вибору варіанту розвитку об'єкта і слугує основою взаємозв'язку всіх складників управління ним, перетворюючи розрізнені акти на єдину систему.

Таку узагальнену трактовку цього феномена містить і Енциклопедія державного управління, вказуючи на планування як на функцію державного управління, що концентрується на визначенні напрямів, темпів, показників процесів у системі державного управління, що забезпечують досягнення поставлених цілей. Планування також розглядається і як основа розвитку та реформування системи вітчизняного державного управління, насамперед із погляду визначення цілей [5, с. 699].

В освітній галузі уся вказана проблематика досліджень державного стратегічного планування опосередковується як специфікою процесу освітнього цілепокладання, так і особливостями державного управління процесом реформування вітчизняної освіти [11]. Відповідно, у сфері освіти стратегічне планування розглядається в контексті реформ галузі як одного зі стратегічних напрямів усього процесу державотворення в нашій країні, зокрема, як механізм ефективного здійснення модернізації в цій царині. При цьому дуже багато уваги приділяється використанню в Україні зарубіжного досвіду планування та здійсненню освітніх реформ. Відповідно, найбільше значення мають дослідження механізмів та інструментарію державного управління освітньою галуззю в контексті завдань її модернізації.

Узагальнений висновок досліджень ролі стратегічного планування в державному управлінні освітою свідчить про визнання його дієвості як механізму підвищення ефективності управління інноваційними процесами. Дослідники виходять із того, що «головним, що забезпечує позитивний вплив на якість освіти, є ефективне управління системою освіти. Хоча стратегічний менеджмент в основному є методом економічним, застосування його у сфері освіти може дати відчутний ефект у вигляді високої результативності при відповідних бюджетних витратах на систему освіти» [9, с. 277].

Отже, стратегічне планування розглядається крізь призму впровадження в освіті сучасних форм менеджеріального управління, яке неможливе без стратегічного планування як репрезентації стратегічного мислення. Вважається, що його впровадження дасть змогу виправити наявні проблеми освітніх реформ, які пов'язані з відсутністю запланованих у межах традиційного управління результатів, неправильним використанням ресурсів, ускладненням планування, прийняття оптимальних рішень, знаходження компромісів в умовах невизначеності та динамічних змін. Широкомасштабне застосування стратегічного планування в освіті реалізується в конкретних планах та проектах, які доволі чітко описуються в документах ЮНЕСКО як на рівні загальних принципів стратегічного управління, так і на рівні конкретних рекомендацій та обмежень. Технології ефективного використання стратегічного планування в освіті є доволі добре розробленими на рівні загального цілепокладання.

Вітчизняні дослідники також аналізують численні підходи, моделі та практичні рекомендації щодо вдосконалення державного стратегічного планування та процес його нормативно-правового та організаційного забезпечення [3, с. 22]. Проблеми галузевого стратегічного планування представлені в повістці дня як наукової спільноти, так і органів державної влади. У центрі уваги стоять питання оптимізації стратегії розвитку освіти України, вибір найбільш ефективних шляхів стратегічного розвитку галузі, результативність використання, впровадження клієнталістських принципів державного управління з урахуванням потреб усіх освітніх суб'єктів.

Фахівці вказують, що «державне стратегічне планування в освіті є механізмом досягнення цілей державної політики в освітній сфері» [10, с. 7] і його ефективність визначається здатністю об'єднати всі ресурси для досягнення цілей освітнього розвитку, визначених державною владою. Отже, саме державне галузеве планування на стратегічному рівні визначає всі системні процеси в освіті, пов'язані з наявністю осмисленого цілепокладання, зокрема, щодо здійснення освітніх реформ і відповідного інструментарію, пов'язаного з освітніми нововведеннями.

Важливим аспектом досліджень у науковій літературі є питання методології здійснення стратегічного планування. У наукових розвідках зазначається негативний вплив на управлінську практику традиційних підходів та методів стратегічного планування освітнього розвитку,

особливо відсутності зв'язку між стратегічними державними цілями в освіті та конкретними програмами здійснення освітніх інновацій. Отже, доволі широко аналізуються принципи, методи, моделі процесу планування з виходом на узагальнення зарубіжного досвіду у цій царині.

На основі таких узагальнень доцільно зробити висновки, що ефективні та перевірені на практиці методи стратегічного планування, які можуть використовуватися в управлінні освітньою галуззю, розроблені в межах таких управлінських напрямів, як школа позиціонування (М. Портер), школа дизайну (К. Ендрю, А. Чандлер), школа конфігурації (Г. Мінцберг), школа планування (І. Ансофф) та інших. Серед найбільш поширених у світовій управлінській практиці планування освітнього розвитку варто зазначити низку концептуальних підходів, таких як методика USAID, метод Брайсона, багатоступеневе планування, алгоритм Бейлі, модель «Озборн&Геблер» та інші. Разом із тим варто визнати відсутність комплексних досліджень щодо системної адаптації інноваційних концептуальних підходів стратегічного планування в освіті у вітчизняній науці державного управління, що пояснюється як відсутністю ефективної системи галузевого планування, так і браком наукових досліджень цієї проблеми. Її вирішення бачиться на шляхах розробки та використання системно-модельного інструментарію дослідження методології і технології стратегічного планування в освіті, який ґрунтується на засадах системного підходу у його модельно-парадигмальній інтерпретації і дає змогу вийти на обґрунтування наукових засад формування цілісної системи такого планування.

У будь-якому разі практично всі дослідники визнають необхідність інтеграції ефективних методів стратегічного планування в галузі, особливо з погляду досягнення консенсусу учасників освітніх планів та проектів. У наявних дослідженнях акцентується вплив нових об'єктів, процесів, концептуальних засад стратегічного планування в освіті на теорію та практику державного управління галуззю, оскільки інноваційне планування має бути спрямоване на формування інноваційної інфраструктури освітньої галузі. Дуже часто потреби стратегічного планування нині виходять за межі традиційної системи державного управління освітою, що вимагає посилення уваги до його мезорівня, де буде здійснюватися трансформація національної стратегії розвитку галузі в систему комплексних освітніх проектів, що під керівництвом органів державного управління об'єднує

різноманітних освітніх суб'єктів та інноваційні співтовариства [8, с. 22–23].

З наявних наукових розвідок доцільно зробити висновок про значущість узгодження освітньої стратегії з іншими галузевими стратегіями розвитку. Серед основних напрямів такого узгодження з іншими сферами народного господарства особливе значення дослідники надають взаємодії сфери освіти та ринку праці. Вітчизняна дослідниця О. Зеленська бачить основу стратегічного планування у процесі здійснення освітніх реформ у необхідності забезпечити «потреби держави та бізнесу на підготовку якісних кадрів» [6, с. 56].

Відповідно, суттєве значення для нашої роботи мають дослідження, які визначають основи стратегічного планування в освітній сфері в контексті ринку праці та загалом потреб українського суспільства в кадрах. Також важливим є доробок стосовно загальних проблем взаємозв'язку освіти та кадрового забезпечення соціально-економічного розвитку.

Вирішення практичних проблем взаємозв'язку освіти на суспільних потреб бачиться дослідниками як реалізація стратегії розвитку освіти, що орієнтується на споживача (маркетингова стратегія). Цей аспект стратегічного планування загалом підпорядковується завданням клієнталістської переорієнтації усєї системи державного управління освітою і має широке представництво в науковій літературі. Нині саме маркетингове стратегічне планування в освіті варто вважати найбільш перспективним і об'єднуючим стосовно інших стратегій освітнього розвитку. Їй підпорядковуються інші стратегії і планування розвитку освіти – стратегії інноваційного розвитку, активні модернізуючі стратегії, адаптуючі стратегії, стратегії сталого розвитку, інтеграційні стратегії, стратегії структурно-функціональної стабілізації тощо.

Висновки. Таким чином, узагальнення наявних наукових розвідок, концептуальних підходів вітчизняних і зарубіжних дослідників дає змогу уточнити та структурувати теоретичні положення щодо визначення змісту поняття стратегічного планування та його особливостей в освіті і зробити висновок про пріоритетність стратегічного планування в освіті як механізму державного управління галуззю та реалізації державної стратегії її розвитку. Визначення категорії «стратегічне державне планування» є неоднозначним і загалом інтерпретується в межах його розуміння як механізму досягнення стратегічних цілей державної освітньої політики через організацію використання загально-

соціальних, галузевих та управлінських ресурсів. Недоліком вітчизняних наукових розвідок є незначна увага до системного виміру стратегічного планування в освіті та використання модельних підходів. Розробка вказаної проблематики має стати наступним етапом дослідження.

Список літератури:

1. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия. Санкт-Петербург : Питер, 1999. 416 с.
2. Берданова О., Вакуленко В. Стратегічне планування місцевого розвитку. Київ : ТОВ «Софія-А», 2012. 88 с.
3. Білокур Є.І. Специфіка планування як функції державного управління. *Наше право*. 2014. № 6. С. 22–27.
4. Братаніч Б.В. Освітній маркетинг у контексті глобалізації. *Філософія освіти*. 2006. № 3 (5). С. 103–110.
5. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. кол. : Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ : НАДУ, 2011. Т. 1: Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В.М. Князєв (співгол.), І.В. Розпутенко (спів гол.) та ін. 748 с.
6. Зеленська О., Краснянська Ю. Problems of interaction of the market of educational services and labor market of Ukraine. *Чернігівський науковий часопис*. 2017. № 1 (8). С. 54–63.
7. Кульчицька Н.Є. Стратегічне планування та процес розбудови муніципальної освіти в Україні. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2019. № 15 (2). С. 166–180.
8. Пляскина Н.И., Харитоновна В.Н. Трансформация методологических подходов и модельного аппарата системы стратегического планирования и управления. *Мир экономики и управления*. 2017. Т. 17, № 4. С. 22–38.
9. Сафаров О.А. Пути повышения эффективности системы образования через стратегическое планирование. *Бюллетень науки и практики*. 2017. № 11. С. 276–288.
10. Сментина Н.В. Особливості методології стратегічного планування в системі державного управління соціально-економічним розвитком територій. *Вісник Сумського державного університету. Сер. : Економіка*. 2013. № 4. С. 67–80.
11. Хитько М.М. Концептуальні засади досліджень стратегічного планування у державному управлінні освітньою галуззю. *Менеджер*. 2018. № 3. С. 61–68.

Khitko M.M. “STRATEGIC PLANNING IN EDUCATION” AS A CONCEPT OF PUBLIC GOVERNANCE

The article deals with the actual problem of substantiation of the conceptual aspect of strategic planning in education in the context of public sector management. Strategic planning in education is one of the aspects of the strategic activity of the public administration system, it emerges as a function of strategic management, which specifies and represents the development of the strategy. Approaches to understanding strategic public planning in education have been refined, which is characterized as a managerial function that specifies and represents strategy development. It is proved that within its boundaries there is a combination of goal-setting processes and practical-resource provision of management activities aimed at achieving the goals of educational development in the presence of risks of systemic changes and the need for crisis management. Strategic state planning has been interpreted as a mechanism to ensure the choice of an optimal and effective model of strategic management of the education sector, resulting in the achievement of strategic goals of educational development with minimal risks and efficient use of resources within the system of general social priorities. It is established that strategic state planning in education can effectively exist only as a certain integrity, system. At the same time, systemic educational reforms as a strategy for sectoral development mean the need to become new, also innovative and fundamentally different in structure of the system of public administration of education. It is emphasized that the general problem of domestic scientific intelligence is insufficient attention to the analysis of strategic planning as a system, the use of modern system-model methods of its research, the emphasis of its subjective dimension and the role as an innovative mechanism of optimization of public administration of educational development.

Key words: strategic planning, strategy, planning, concept, education, public administration, management mechanisms.